

СКРАЋЕНЕ (АПРОКСИМАТИВНЕ) ТАБЛИЦЕ МОРТАЛИТЕТА ABBREVIATED (APPROXIMATE) LIFE TABLES

Републички завод за статистику у овом саопштењу објављује скраћене (апроксимативне) таблице морталитета за Републику Српску за 2023. годину. У овим таблицама показатељи су израђени за укупно становништво, по полу и петогодишњим старосним групама, за територију Републике Српске.

Таблице морталитета најбољи су показатељ морталитета јер омогућавају детаљно испитивање смртности по старости и полу, а показују како се једна генерација (кохорта) истовремено рођених, из године у годину смањује, под утицајем морталитета. Оне дају систематизовану и цјеловиту слику смртности становништва и најбоље статистички приказују односе који постоје између смртности, старости и пола.

Приликом израде скраћених таблица морталитета, израчунате су вриједности очекиваног трајања живота. У овом саопштењу приказани су резултати очекиваног трајања живота у Републици Српској за период од 2019. до 2023. године.

Скраћене (апроксимативне) таблице морталитета за Републику Српску за 2023. годину налазе се у приложеном ексел документу.

In this release, the Republika Srpska Institute of Statistics is publishing abbreviated (approximate) life tables for Republika Srpska for 2023. In these tables, indicators are provided for the total population, by sex and by five-year age groups, for the territory of Republika Srpska.

Life tables represent the best indicator of mortality, as they enable a thorough examination of mortality by age and sex; they show how a given generation (cohort) of people born at the same time is reduced over years, under the influence of mortality. They provide a systematic and comprehensive overview of the mortality of the population, while also providing the best statistical overview of relationships between mortality, age and sex.

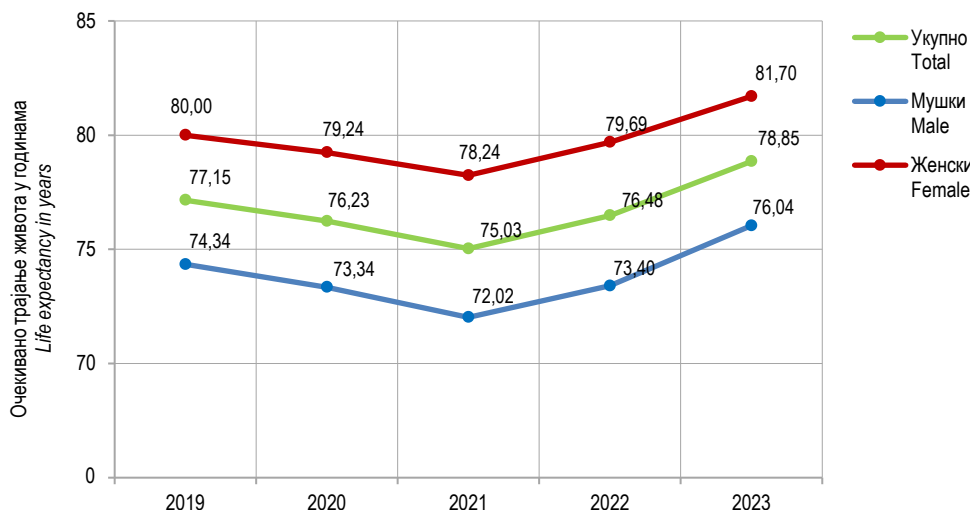
Life expectancy values were calculated while the abbreviated life tables were being produced. Results for the life expectancy in Republika Srpska referring to the period from 2019 to 2023 are presented.

Abbreviated (approximate) life tables for Republika Srpska for 2023 are provided in the attached Excel document.

1. ОЧЕКИВАНО ТРАЈАЊЕ ЖИВОТА СТАНОВНИШТВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ, 2019–2023.

LIFE EXPECTANCY OF THE POPULATION OF REPUBLIKA SRPSKA, 2019–2023

Година Year	УКУПНО TOTAL	Мушки Male	Женски Female
2019	77,15	74,34	80,00
2020	76,23	73,34	79,24
2021	75,03	72,02	78,24
2022	76,48	73,40	79,69
2023	78,85	76,04	81,70

Графикон 1. Очекивано трајање живота становништва Републике Српске, 2019–2023.
Graph 1. Life expectancy of the population of Republika Srpska, 2019–2023

ДЕФИНИЦИЈЕ И ОБЈАШЊЕЊА

Скраћене таблице морталитета по правилу су апроксимативне, јер се вјероватноћа смрти одређује апроксимацијом помоћу стопе морталитета по старости (врши се конверзија стопе морталитета у вјероватноћу смрти).

Скраћене или апроксимативне таблице морталитета по петогодишњим старосним групама ($n=5$) израчунавају се сваке године на основу процијењеног броја становника (процјена на крају године) и података виталне статистике за ту годину.

Основна биометријска функција у таблицама морталитета је вјероватноћа смрти, као функција старости. Вјероватноћа смрти је основна функција јер се једино она добија на основу поређења података о умрлима по старости и одређених скупова живих лица по старости. На основу вјероватноће смрти рачунају се и све остале биометријске функције: број живих, средње (очекивано) трајање живота и друге.

Старост $x = 0, 1-4, 5-9...85$ и више година.

Стопе морталитета по старости (m_x): показују број умрлих у одређеној старосној групи на сваких 1 000 становника те старосне групе.

Вјероватноћа смрти (q_x): показује вјероватноћу да лице старо x година неће доживјети старост од $x+1$ годину.

Број живих старих x година (l_x): показује колико ће лица од 100 000 истовремено живорођених, након x година остати у животу.

Средњи број живих или број проживљених година (nL_x): показује број лица у одређеној старосној групи.

Збир средњих бројева живих или укупан број проживљених година (T_x): показује укупан број живих свих слједећих старосних група.

Очекивано (средње) трајање живота (e_x): представља просјечно преостало трајање живота за лица одређене старости (0, 1, 5...85 и више година) и оно је најбољи показатељ здравственог стања становништва.

DEFINITIONS AND EXPLANATIONS

Abbreviated life tables are usually approximate, since the probability of death is determined by approximation, using mortality rates by age (mortality rates are converted into the probability of death).

Abbreviated or approximate life tables by five-year age groups ($n=5$) are calculated each year, based on the estimated population (year-end estimate) and based on vital statistics data referring to the given year.

Basic biometric function in life tables is the probability of death, as a function of age. The probability of death is a basic function, as it is the only function obtained by comparing data on deaths by age with certain sets of survivors by age. Based on the probability of death, all other biometric functions are calculated, including the number of survivors, average life expectancy, etc.

Age $x = 0, 1-4, 5-9, ... 85$ years and over.

Mortality rates by age (m_x): the number of people dying in a given age group per 1,000 people in the age group.

Probability of death (q_x): the probability that someone aged exactly x will die before reaching age $x+1$.

The number of survivors to exact age x (l_x): shows how many people among 100,000 persons live born at the same time will survive after x years.

Average number of survivors or the number of years lived (nL_x): shows the number of persons within a given age group.

The sum of average numbers of survivors of the total number of years lived (T_x): shows the total number of survivors in all following age groups.

(Average) life expectancy (e_x): represents the average number of years of life remaining for persons of certain age (0, 1, 5...85 years and over); it is the best indicator of the health status of the population.

Припрема саопштења: Одсјек демографских статистика

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Владике Платона бб – Тел. +387 51 332 700 – Директор Дарко Милуновић, главни уредник – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Department for Demographic Statistics

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Vladike Platona bb – Tel. +387 51 332 700 – Director Darko Milunović, Editor in chief – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – **These data can be used provided the source is acknowledged**